

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

Формування ринкової економіки

*Збірник наукових
праць*

Заснований 1992 р.

Видається двічі на рік

**ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ
У ВЕЛИКОТОВАРНИХ
АГРОПРОМИСЛОВИХ
ФОРМУВАННЯХ**

№ 33

КИЇВ 2015

УДК 330.34

Збірник сформований на матеріалах міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми управління у великотоварних агропромислових формуваннях» за двома секціями: «Соціально-економічні засади управління у великотоварних агропромислових формуваннях» і «Обліково-аналітичне забезпечення управління у великотоварних агропромислових формуваннях». В статтях висвітлено комплекс питань з формування, функціонування, управління, обліку та аналізу діяльності великотоварних агропромислових формувань в АПК України. Запропоновані заходи щодо удосконалення зазначених напрямів діяльності цих формувань та підвищення їх ефективності. Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

The collected articles are generated on the base of materials of International scientific and practical conference «Problems of Management in Large-scale Agri-industrial Formations» at two sections: «Socio-economic bases of management in large-scale agri-industrial formations» and «Accounting and analytical maintenance of management in large-scale agri-industrial formations.» The complex of issues of formation, operation, management, accounting and analysis of activity of large-scale agri-industrial formations in the agri-industrial complex of Ukraine are considered in the article. The approaches for improving such directions of activity of these formations and increasing of their efficiency are proposed. For scientists, professors, post graduates and students of higher educational institutions.

Редакційна колегія:

О.О. Беляєв, д-р екон. наук (відп. ред.); В.М. Данюк, канд. екон. наук (заст. відп. ред.); Л.М. Здрілюк (відп. секр.); В.Г. Андрійчук, д-р екон. наук; А.С. Бебело, канд. екон. наук; Ю.К. Зайцев, д-р екон. наук; В.І. Кириленко, д-р екон. наук; Л.М. Кіндрацька, д-р екон. наук; Д.Г. Лук'яненко, д-р екон. наук; Т.В. Майорова, канд. екон. наук; І.Й. Малий, д-р екон. наук; Ю.М. Пахомов, д-р екон. наук; О.О. Терещенко, д-р екон. наук; О.А. Швиданенко, д-р екон. наук

Адреса редакційної колегії: 03680, м. Київ, проспект Перемоги 54/1, ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", тел. 371-61-74

Засновник та видавець

Державний вищий навчальний заклад

«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 11578-450 Р від 28.07.06

Збірник внесено до переліку фахових видань України,

у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт з економіки (постанова президії ВАК від 06.10.2010 р. №3-05/6)

*Рекомендовано до друку Вченою радою КНЕУ ім. Вадима Гетьмана
Протокол № 12 від 26.06.13 р.*

Художник обкладинки Т. Зябліцева

Коректор

Верстка М. Матвійчук

Підп. до друку 00.00.15. Формат 60×84/16. Папір офсет. № 1.

Гарнітура Тип Таймс. Друк офсет. Ум. друк. арк. 00,00.

Обл.-вид. арк. 00,00. Наклад 100 пр. Зам. № 14-4997.

Державний вищий навчальний заклад

«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

03680, м. Київ, просп. Перемоги, 54/1

Тел./факс: (044) 537-61-41; тел. (044) 537-61-44

E-mail: publish@kneu.kiev.ua

© КНЕУ, 2015

ЗМІСТ

Секція 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ У ВЕЛИКОТОВАРНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАННЯХ

<i>Андрійчук В. Г.</i> Фінансово-економічний стан великотоварних АПФ: причини погіршення і напрями стабілізації	7
<i>Артеменко І. С.</i> Аналіз сучасного стану концентрації земельних ресурсів в агропромислових формуваннях України	20
<i>Бутко В. А.</i> Екологічна ефективність як складова управління агропромисловими формуваннями	33
<i>Бучинська О. В.</i> Вирішення проблеми інвестиційної привабливості агробізнесу	42
<i>Висоцька О. М.</i> Роль сільської громади в управлінні спільними ресурсами як один зі шляхів забезпечення сталого розвитку села	48
<i>Гамма Т. М.</i> Вирішення проблеми опортунізму у вертикально-інтегрованих агроформуваннях	58
<i>Гудзь Ю. Ф.</i> Методичні підходи до аналізу та оцінювання експортного потенціалу переробних підприємств АПК	67
<i>Гуторов А. О.</i> Генеза розвитку конгломератних інтеграційних процесів в аграрному секторі економіки України	79
<i>Дем'яненко С. І.</i> Специфіка організаційно-економічної складової великотоварних агропромислових формувань та її вплив на їх функціонування	86
<i>Єранкін О. О.</i> Управління підприємствами АПК України на основі сучасних концепцій маркетингу	99
<i>Жигадло О. О.</i> Ресурсозберігаючі технології обробітку ґрунту в рослинництві та особливості їх упровадження у великотоварних агропромислових формуваннях	110
<i>Завальнюк К. С.</i> Теоретичні засади інтеграційних процесів в АПК	120
<i>Замрига А. В.</i> Формування організаційно-економічного механізму розвитку інноваційних процесів у рослинництві	129
<i>Зарицька Н. П.</i> Ефект масштабу у великотоварних агропромислових формуваннях	135
<i>Іваненко Ф. В.</i> Ефективність селекції молочної худоби у великих аграрних підприємствах	141
<i>Кацук К. М.</i> Алгоритм проектування організаційної структури великотоварних агропромислових формувань	146
<i>Кенчовілі К. О.</i> Роль прямих іноземних інвестицій у формуванні аграрних транснаціональних компаній в умовах Євроінтеграції України	153
<i>Коваленко М. В.</i> Розвиток інтегрованих агропромислових структур регіону	165
<i>Коваль П. В., Ткаченко Н. В.</i> Специфіка впровадження збалансованої системи показників (ЗСП) у аграрному підприємстві	172
<i>Ковальчук О. Д.</i> Корпоративні та сімейні фермерські господарства: аргументи європейського досвіду для України	183
<i>Коновал О. І.</i> Ефективність інвестування виробництва продукції рослинництва на великих аграрних підприємствах	191

<i>Костіна К. В.</i> Еволюція логістики в АПК України та перспективи її розвитку	201
<i>Кудлай В. Г.</i> Актуальні питання мотиваційної складової менеджменту персоналу в агропромислових формуваннях	207
<i>Куценко І. В.</i> Особливості сучасного розвитку інтегрованих аграрних формувань в Україні	213
<i>Кучер А. В., Кучер Л. Ю.</i> Ґрунтово-екологічні аспекти розвитку агрохолдинґів	221
<i>Левківська Л. М., Швець Т. В.</i> Формування та функціонування інтегрованих структур в агробізнесі	234
<i>Мала С. І.</i> Розвиток матеріального стимулювання у великотоварних агропромислових формуваннях	243
<i>Маслак О. М.</i> Резерви виробництва органічної продукції у великих аграрних компаніях України	257
<i>Махсма М. Б.</i> Агрохолдинґи в Україні: вплив на зайнятість сільського населення	264
<i>Михайлова Л. І., Михайлов А. М.</i> Розвиток персоналу у великотоварних агропромислових формуваннях	276
<i>Нелен В. М.</i> Необхідність трикритеріальної оцінки ефективності великих агроформувань	285
<i>Ніценко В. С.</i> Роль агрохолдинґів у розвитку сільських територій	293
<i>Очеретяна В. В.</i> Діяльність агрохолдинґів як нових типів великотоварних агропромислових формувань	302
<i>Плотнікова М. Ф.</i> Соціально-екологічні аспекти розвитку агробізнесу	310
<i>Помянська Н. Ю., Гудзинський О. Д.</i> Основи формування та розвитку іміджу аграрного підприємства	321
<i>Пшенична Т. М.</i> Маркетингове забезпечення діяльності агропромислових кластерів	332
<i>Россоха В. В.</i> Розвиток інтеграційних процесів у великомасштабному аграрному бізнесі	340
<i>Садовник О. В.</i> Сучасні тенденції розвитку аутсорсинґу у великотоварних агропромислових формуваннях	349
<i>Саламін О. С.</i> Аграрний сектор економіки України в умовах прискореного розвитку великомасштабних формувань	359
<i>Самойленко А. Г.</i> Проблеми організації діяльності й управління у великотоварних агропромислових формуваннях і напрями їх подолання	367
<i>Самойлик Ю. В.</i> Особливості виробництва та реалізації м'яса та м'ясопродукції у вертикально інтегрованих структурах	376
<i>Сас О. О.</i> Проблемні аспекти управління великотоварними агропромисловими формуваннями	386
<i>Саханда В. В.</i> Використання «хмарних» технологій у корпоративному управлінні агропромисловими формуваннями	395
<i>Світлична А. В.</i> Потенціал великотоварного аграрного бізнесу	402
<i>Судеркін А. М.</i> Крупноземельний сільськогосподарський товаровиробник у площині формування ринку зайнятості сільської місцевості	410
<i>Чабан В. Г.</i> Впровадження інноваційних технологій підприємствами АПК	415
<i>Чайка В. О.</i> Управлінські аспекти залучення інвестицій у галузь овочівництва закритого ґрунту	421
<i>Шарана О. М.</i> Система гарантування якості продукції на великотоварних сільськогосподарських підприємствах	431

<i>Шарко І. О.</i> Тенденції економічного розвитку та перспективи інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств.	440
<i>Штань М. В.</i> Активізація інвестиційної діяльності агрохолдингів в економіці України.	448
<i>Юшин С. О.</i> Домінування великотоварних аграрних формувань — наслідок невизначеності у відносинах власності.	456

**Секція 2. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
У ВЕЛИКОТОВАРНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАННЯХ**

<i>Беренда Н. І., Безверха М. В.</i> Problems of internal audit in Ukraine.	465
<i>Білозор Л. В.</i> Нематеріальні активи як елемент облікової політики.	471
<i>Бірюк О. Г.</i> Незавершене виробництво в рослинництві як елемент облікової політики сільськогосподарського підприємства.	479
<i>Безверхий К. В.</i> Принципова схема розвитку і побудова облікової моделі.	486
<i>Бугель Ю. В.</i> Стратегія управління проблемною заборгованістю банківських установ.	502
<i>Вольська В. В.</i> Контроль в управлінні сільськогосподарськими підприємствами як інструмент узгодження підприємницьких і суспільних інтересів.	509
<i>Гончар І.І.</i> Особливості проведення внутрішнього контролю адміністративних витрат.	518
<i>Грищенко О. В.</i> Особливості аудиту ефективності операційної діяльності молокопереробного підприємства.	525
<i>Гуцаленко Л. В., Романець А. В.</i> Внутрішній аудит у системі управління сучасного підприємства.	532
<i>Домбровська Н. Р.</i> Особливості обліку вибуття основних засобів підприємства.	540
<i>Железняк Н. В.</i> Проблемні питання обліку власного капіталу аграрних підприємств.	548
<i>Журова И. В.</i> Учет инвестиционной недвижимости в Республике Беларусь: сходства и различия с Международными стандартами финансовой отчетности.	556
<i>Ковалева С. Н., Кудрявцева А. В.</i> Особенности формирования учетной политики в агропромышленных формированиях Республики Беларусь.	562
<i>Козицька Н. О.</i> Особливості бухгалтерського обліку в бджільництві.	569
<i>Комар Н. Г.</i> Контролінг як регулятор проведення реструктуризації фінансів аграрних підприємств.	577
<i>Костишин Н. С.</i> Сутність екологічних зобов'язань як об'єкт екологічного обліку.	582
<i>Кругла М. М.</i> Калькулювання собівартості в управлінні виробництвом продукції рослинництва.	589
<i>Крюкова І. О.</i> Удосконалення методичних засад аналізу результативності діяльності агропромислових формувань.	597
<i>Кутцова Е. А.</i> Состояние и проблемы учета реализации продукции в агропромышленных формированиях.	605

<i>Мервенецька В. Ф., Коцупатрій М. М.</i> Визнання та облік саджанців декоративних культур	612
<i>Марчук У. О., Свістун І. А.</i> Облік витрат виробництва суб'єктів малого підприємництва	618
<i>Метелиця В. М.</i> Формування національної галузевої системи сертифікації бухгалтерів аграрного сектору	624
<i>Митровка Є. М.</i> Економічний зміст господарських порушень та їх класифікація	632
<i>Мурачева І. М., Калинина Т. М.</i> К вопросу учета реализации сельскохозяйственной продукции	647
<i>Осадча Г. Г., Дьякова Н. І.</i> Система планування потреб матеріалів: особливості та проблеми застосування	652
<i>Сагайдак Р. А.</i> Особливості формування системи внутрішньфірмового контролю великих аграрних підприємств	661
<i>Стаднік Л. І.</i> Облік витрат і виконання робіт авто- і машинно-тракторного парку сільськогосподарських підприємств	669
<i>Ткач І. В.</i> Дослідження структури та динаміки капітальних вкладень в Україні за 2010–2013 роки	675
<i>Хмурович С. Л.</i> Направлення розвитку методик аналізу ефективності використання краткосрочных активов в сельскохозяйственных организациях	688
<i>Чижшин О. І.</i> Роль фінансово-інвестиційних ресурсів у забезпечення ефективності виробництва	694
<i>Шмигель О. Е.</i> Роль елементів облікової політики у діяльності підприємств	702
<i>Яковець Т. А.</i> Оптимізація структури капіталу та прогнозування ефективності його використання	711

3. Pro zatverdzhennya Postiynnih tsin 2010 roku na silskogospodarsku produktsiyu dlya rozrahunku Indeksu obsyagu silskogospodarskogo virobnitstva: nakaz Derzhavnogo komitetu statistiki Ukrayini vid 22.12.2011 r. № 362. from: <http://ukrstat.org/uk/norm doc/2011/362/362.htm>

4. Metodichni rekomendatsiyi z planuvannya, obliku i kalkulyuvannya faktichnoyi sobivartosti produktsiyi (robit, poslug) silskogospodarskih pidpriemstv: nakaz Ministerstva agramoyi polityki Ukrayini vid 18.05.2001 r. № 132. from: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1021.122.4&nobreak=13>.

5. Metodichni rekomendatsiyi z buhgalterskogo obliku biologichnih aktiviv: nakaz Ministerstva finansiv Ukrayini vid 29 grudnya 2006 r. № 1315 // Oblik i finansi APK. – 2007. – №1–2. – P. 5–15.

Статтю подано до редакції 10.03.15 р.

УДК: 657:657.471:334.012.64

*У. О. Марчук, к.е.н., ст.викладач,
І. А. Свистун,*

Вінницький національний аграрний університет

ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

*U. O. Marchuk, Candidate of science in Economics
Svystun I. A.,
Vinnitsa National Agrarian University*

COST ACCOUNTING PRODUCTION OF SMALL BUSINESSES

АНОТАЦІЯ. У статті розглянуто основні аспекти обліку витрат на малих підприємствах та описано методiku обліку витрат, за якою суб'єктам малого підприємництва доцільно та раціонально відображати господарські операції. Розкрито форми організації обліку, діяльності суб'єктів малого підприємництва для відображення господарських операцій.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: суб'єкти малого підприємництва, облік, витрати виробництва, форми організації обліку.

ANNOTATION. The article reviews the main aspects of cost accounting for small businesses and cost accounting method described by which small businesses advisable and rationally reflects business transactions. Revealed forms of accounting of the small businesses to display business transactions.

KEYWORDS: small businesses, accounting, costs of production, forms of organization of accounting.

Постановка проблеми. Останні зміни підходів до ведення бізнесу, розвитку системи менеджменту вимагають усе більшої уваги та перегляду організації обліку на малих підприємствах, оскільки величина їх фінансового результату залежить від правильного облікового відображення витрат виробництва продукції.

Актуальність дослідження обумовлена специфічними особливостями у методах і прийомах обліку, а контрольна функція управління виробничими витратами суб'єктів малого підприємства дозволить покращити фінансовий стан господарюючих суб'єктів.

Відповідно до П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства», суб'єктам малого підприємства дозволяється здійснювати спрощений порядок обліку витрат виробництва. Суб'єкти малого підприємства можуть використовувати облік витрат виробництва продукції, товарів, робіт і послуг, передбачений П(С)БО 16 «Витрати».

Таким чином, суб'єкти малого підприємства можуть самостійно вибирати варіант обліку витрат на виробництво з використанням рахунку 23 «Виробництво», або обирають спрощений варіант — без використання рахунку 23 «Виробництво». Проте спрощений варіант суперечить Інструкції № 291, в якій передбачено обов'язкове використання рахунку 23 «Виробництво» незалежно від того, чи є підприємство суб'єктом малого підприємства чи ні. При подібному обліку витрат порушується принцип нарахування та відповідності доходів і витрат. Тому дане питання є актуальним і потребує подальшого дослідження та вирішення.

Аналіз існуючих досліджень і публікацій. Питання обліку у суб'єктів малого підприємства досліджували вітчизняні і зарубіжні вчені, зокрема: Бузак Н. І., Буряк П. Ю., Дудніченко О. В., Засадний Б., Огічук М. Ф., Сук Л., Ткаченко Н.М. та інші. Дослідженню теоретичних і практичних аспектів обліку витрат присвячені праці таких вчених, як: Давидова Г. М., Дмитренко І.М., Зубілевича С. Я., Мазіна О. І., Малюги Н. М., Пархоменко В., Сопка В. В., Шатковської Л.С. та інших вчених.

Метою статті є дослідження особливостей обліку витрат виробництва суб'єктів малого підприємства, а також виокремлення питань з відображення в обліку виробничих витрат, що потребують дослідження і вирішення.

Виклад основного матеріалу. Організація обліку витрат виробництва на малих підприємствах залежить від ряду факторів,

які є взаємопов'язаними. Найбільший вплив має специфіка виробництва, яка проявляється через первинний облік. Це зумовлено відмінностями у переліку елементів витрат, які включаються у собівартість продукції, робіт чи послуг малого підприємства.

Проте в багатьох малих підприємствах, як правило нехтують вимогами щодо групування витрат виробництва і не дотримуються встановлених статей їх обліку. Окремі витрати малих підприємств стосуються виробництва в цілому.

Як відомо, підприємство самостійно визначає форму обліку, яку зазначає в Наказі про облікову політику. Форма бухгалтерського обліку — це сполучення різних реєстрів аналітичного і синтетичного обліку, їх взаємозв'язок, послідовність і способи ведення облікових записів з метою узагальнення і одержання звітності.

Теорія і методологія бухгалтерського обліку, контролю і аналізу малими підприємствами може здійснюватися за такими формами (рис. 1):

- простою формою бухгалтерського обліку;
- спрощеною формою бухгалтерського обліку;
- журнальною формою бухгалтерського обліку.

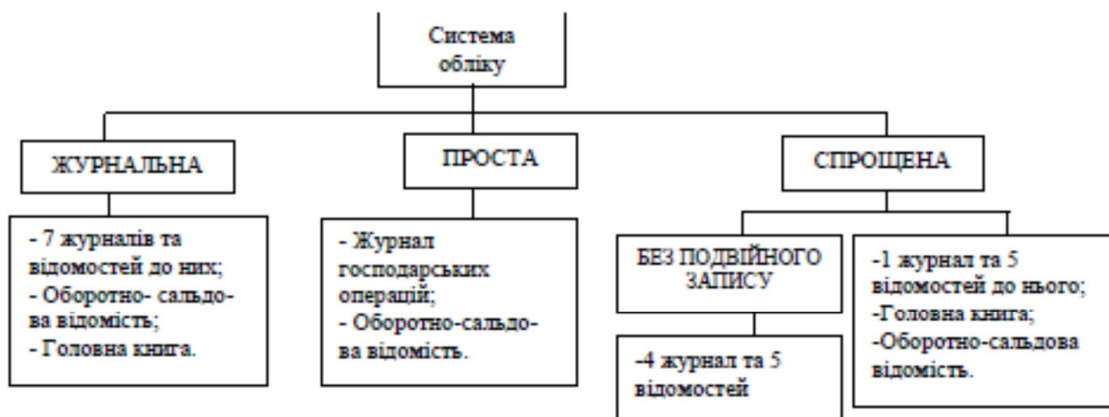


Рис. 1. Форми організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу [1, с. 3–14]

Журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку регламентована Методичними рекомендаціями № 356. Положення цих рекомендацій направлені на узагальнення в регістрах бухгалтерського обліку (крім регістрів забалансового обліку) методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань і фактах фінансово-господарської діяльності підпри-

ємств і організацій і інших юридичних осіб (крім банків і бюджетних установ), їх філій, відділень, представництв незалежно від форми власності, організаційно-правової форми і виду діяльності (далі — підприємства), на накопичення аналітичних даних про склад і рух активів, капіталу і зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів.

Проста форма бухгалтерського обліку рекомендується для застосування на малих підприємствах, які протягом місяця здійснюють невелику кількість господарських операцій і не здійснюють виробництво продукції та роботи, пов'язані з великими матеріальними витратами (торгівля, постачання, наука, послуги).

Спрощена форма бухгалтерського обліку передбачає використання відомостей з №1-М по № 5-М, де узагальнюючим регістром є оборотно-сальдова відомість. Для кожного рахунку чи групи рахунків призначена конкретна відомість. На підставі первинних і зведених документів у них роблять записи за дебетом і кредитом відповідних рахунків. Також у разі потреби малі підприємства можуть використовувати додаткові регістри (виготовлені самостійно) для узагальнення інформації про господарські операції щодо окремих активів, зобов'язань, капіталу, доходів і витрат, підсумкові дані з яких переносяться до відповідних граф журналів.

Основою обліку виробничої діяльності усіх суб'єктів господарювання є економічно обгрунтоване розмежування виробничих витрат, які класифікуються за такими ознаками:

- 1) за складом: фактичні, планові або прогнозні;
- 2) стосовно обсягу виробництва: змінні, постійні;
- 3) за функцією управління: виробничі, адміністративні, комерційні;
- 4) за способом віднесення на собівартість: прямі, непрямі;
- 5) за порядком віднесення витрат: на період генерування прибутку, на період, на продукт.

Відповідно, до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) або виробничих витрат включають:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати;
- загальновиробничі витрати (накладні).

Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) установлюється підприємством згідно з П(С)БО 16.

Для обліку витрат основного виробництва та допоміжних виробництв призначено синтетичний рахунок 23 «Виробництво» [3, С. 36–40].

На рахунку обліковують прямі витрати виробництва таких підприємств, як промислові, ремонтно-технічні, транспортні, підрядно-будівельні, сільськогосподарські, громадського харчування та інші на відповідних субрахунках за галузями виробництва. За даними про нагромаджені витрати за дебетом аналітичних рахунків, які відкривають до таких субрахунків, визначають собівартість виробленої (випущеної) продукції (робіт, послуг). У формування виробничої собівартості не включаються управлінські витрати. Для цього на дебет цих аналітичних рахунків попередньо відносять належну частину витрат на обслуговування виробництва і управління, витрат від браку, витрат майбутніх періодів, які розподіляють з інших рахунків за встановленою методикою.

Витрати по дебету рахунка 23 «Виробництво» відображаються в кореспонденції з кредитом рахунків класу 8, з погляду економічних елементів (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, амортизація, інші витрати), на підставі даних, що містяться в відомості 5-М і безпосередньо з первинних документів [4].

За кредитом рахунка 23 «Виробництво», субрахунок «Основне виробництво», обліковують кількість і вартість виробленої (випущеної) продукції, виконаних робіт чи наданих послуг.

Аналітичні рахунки з обліку витрат і виходу продукції (робіт, послуг) відкривають окремо на кожний вид продукції, або на структурні підрозділи (центри витрат і відповідальності), що їх виробляють (виконують), відповідно до чинних вимог методичних рекомендацій по формуванню собівартості продукції та вимог звітності у регістрах обліку (відомостях, виробничих звітах). Витрати основного виробництва відображають за встановленими видами.

Питання обліку та розподілу загальновиробничих витрат є суттєвим при визначенні загальної суми понесених витрат і обчисленні собівартості продукції. Особливості обліку та розподілу загальновиробничих витрат на підприємствах різних галузей нині становлять великий науковий інтерес, оскільки багато питань з цього приводу залишаються нерозв'язаними.

Тому для ведення обліку та розподілу загальновиробничих витрат необхідно звернути увагу на особливості галузі при встановленні переліку субрахунків до рахунку 91 «Загальновиробничі витрати», статей витрат, назв, переліку і складу загальновиробничих

витрат, величини нормальної потужності, методики і періодичності розподілу загальновиробничих витрат та при виборі бази розподілу.

Для обліку загальновиробничих витрат у «Відомості 5-М обліку витрат» потрібно відкрити окремий рахунок «Загальновиробничі витрати» та аналітичні рахунки до нього для кожного структурного підрозділу, що виробляє кілька видів продукції (робіт, послуг).

Загальногосподарські (адміністративні) витрати за П(С)БО 16 «Витрати» не розподіляються на об'єкти обліку, а списуються на фінансові результати.

Закриття рахунків з обліку витрат виробництва здійснюється в кінці місяця, кварталу чи року. Тут може бути дебетове сальдо, яке відображає вартість незавершеного виробництва.

Записи у «Журналі обліку господарських операцій» проводять з використанням кореспонденції рахунків. Для обліку витрат використовують відомість 5-М «Відомість обліку витрат на виробництво», яка складається на підставі первинних документів про витрати матеріалів, нарахування заробітної плати, розрахунків амортизації основних засобів, накладних на здавання готової продукції на склад, актів на брак продукції, актів виконаних робіт чи послуг та інших документів [5, с. 1–3].

Висновки. порушені даною статтею проблеми не є вичерпними і потребують доповнень, змін, уточнень і конкретизації. Облік виробничих витрат залежить насамперед від вибору об'єктів обліку, які визначені цілями управління. Також облік виробничих витрат дасть змогу удосконалити управління і контроль за витрачанням сировини і матеріалів на виробництво продукції, вчасно усувати відхилення від норм, що виникають. Суб'єкти малого підприємництва застосовують дві системи оподаткування: загальна та спрощена.

Розглянуті три форми організації обліку: проста, спрощена та журнальна форми бухгалтерського обліку дають змогу зрозуміти, що обрання простої та спрощеної форми організації обліку можливо тільки для тих підприємств, що знаходяться на спрощеній системі оподаткування. Правильний вибір потрібної форми обліку дасть змогу достовірно відобразити облік витрат суб'єкта малого підприємства.

Література

1. Бузак Н.І. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу // Вісник КНТЕУ. — 2013. — Вип. 2 (26). — С. 3–14.

2. Засадний Б. Організаційні аспекти обліку на малих підприємствах / Б.Засадний, М.Кобзева // ВІСНИК Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. — 2011. — № 130. — С. 42–44.

3. Сук Л. Організація обліку на підприємствах малого бізнесу / Л. Сук, П. Сук // Бухгалтерський облік в с/г. — 2010. — № 3. — С. 36–40.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.200 р. № 39 (зі змінами та доповненнями).

5. Дудніченко О.В. Особливості організації обліку на малих підприємствах / О.В. Дудніченко // Вісник ХНЕУ. — 2012. — Вип. 26. — С. 1–3.

Reference

1. Buzak N.I. (2013). Problemy teorii ta metodolohii bukhgalterskoho obliku, kontroliu i analizu. *Visnyk KNTEU*. 2 (26), 3–14.

2. Zasadnyi B. (2011). Orhanizatsiini aspekty obliku na malykh pidpriemstvakh / B. Zasadnyi, M. Kobzeva. *VISNYK Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. T.H. Shevchenka*. 130, 42–44.

3. Suk L. (2010). Orhanizatsiia obliku na pidpriemstvakh maloho biznesu. *Bukhhalterskyi oblik v s/h*. 3, 36–40.

4. Polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku 25 «Finansovyi zvit subiekta maloho pidpriemnytstva» (zatverdzhene nakazom Minfinu Ukrainy vid 25.02.200 r. № 39).

5. Dudnichenko O.V. (2012). Osoblyvosti orhanizatsii obliku na malykh pidpriemstvakh / O.V. Dudnichenko. *Visnyk KhNEU*. 26, 1–3.

Статтю подано до редакції 12.03.15 р.

УДК 331.363:[331.54:657]:631.11

В. М. Метелиця, к.е.н., с.н.с.

Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГАЛУЗЕВОЇ СИСТЕМИ СЕРТИФІКАЦІЇ БУХГАЛТЕРІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Metelytsia V.M., Ph.D., senior scientist

National Scientific Center «Institute of Agrarian Economics»

FORMATION OF A NATIONAL BRANCH SYSTEM OF CERTIFICATION OF ACCOUNTANTS OF AGRICULTURAL SECTOR

АНОТАЦІЯ. У статті розглянуто шляхи розбудови національної галузевої системи сертифікації бухгалтерів аграрного сектору, як невід'ємної складової Стратегії розвитку бухгалтерської професії в аграрному секторі економіки (далі — Стратегія). Сформульовано принципи націона-